

ЖИТИЕ НА СВ. МЪЧЕНИК ЙОАН ТЪРНОВСКИ

Мъченик Йоан Търновски е българин от гр. Осман пазар (сега Омуртаг). Майка му се казвала Мария, а баща му – Димо и въртял голяма търговия с Германия и Италия. Поради обезценяване на тогавашната монета флорина през 1812 г. той фалирал. Наскоро Димо починал. Починала след него и жена му. Тогава Йоан се преселил в Търново и станал съдружник на някакъв тухлар и керемидар. Обаче като млад се увлякъл в някакъв заговор. Турците го арестували. Те обесили сподвижниците му, а когато дошъл неговия ред, той от страх припаднал. Турците го свестили, но и го измамили да приеме мохамеданство, ако иска да остане жив. В онова състояние на уплаха той обещал и изпълнил обещанието си. Но 8 месеца по-късно в него заговорила съвестта. Той не намирал покой ни денем, ни нощем. Пък и никой от християните не смее да му помогне със съвета си – нито миряни, нито духовни, защото голяма била отговорността пред корана и турските закони, ако християнин посъветва вече потурчения да се върне в християнската вяра. Само единствен йеромонах Йеротей от Светогорския манастир Каракал си позволил да го посъветва да се пресели някъде, гдето не го познават, и там с пост и молитва да се приготви за мъченичество. Дал му и една сребърна кутия с изображение на кръст върху нея, за да я продаде, защото му трябвали пари, а се срамувал сам да я продава. Като видели в ръцете му тая християнска кутия, турците започнали да издирват откъде може един мохамеданин да има такова нещо. Издирването стигнало дотам, че Йоан публично изповядал от наболялата си душа Христа и прокълнал Мохамеда.

ЖИТИЯ НА СВЕТИИТЕ

Това било съобщено на градоначалника. Йоан бил отново разпитван, но останал непоколебим в своята християнска вяра. Подложен бил на продължителен жесток бой по краката. Той не издал нито един стон – само тихо говорел: "Помени ме, Господи, в царството Си!" А след като мъчението свършило, за почуда на всички Йоан скочил на крака, като че ли нищо не е било. Окован в тежки железни вериги, той бил хвърлен в тъмница, гдето имало множество затворени за неплатени данъци. Те свидетелствували, че през време на всенощната му молитва виждали над главата му голяма светлина. В продължение на 7-дневния си затвор Йоан не вкусил от турците ни хляб, ни вода. Хранела го Божията благодат.

Подир седем дни управителят отново изправил мъченика на съд. Сега той се помъчил с ласки и обещания да го върне в мохамеданството. Показал дори куп злато, което обещавал да му подари, както и най-хубавия дом в Търново. Всичко било напразно. Мъченикът отново изповядал Христа и похулил Мохамеда. Последвал пак жесток побой и поругание, които св. Йоан като истински християнски мъченик приемал с радост. Особено нощно време мъките в тъмницата били тежки, жестоки. Но мъченик Йоан непоклонимо пребъдвал в християнската си вяра. Тогава го извели в градското съдилище и три пъти го питали: "Мохамеданин ли си или християнин?" Той и трите пъти отговарял: "Християнин съм и желая да умра за Христа!" Тогава съдията произнесъл смъртна присъда – мъченикът да бъде обесен на определено място вън от града. Когато войниците водели осъдения, той надясно и наляво се кланял на срещаните християни, като просел прошка и се молел: "Пресвета Богородице, спаси ме! Обхванат от множество напасти, към тебе прибягвам да търся спасение, о майко на Бог – Слово и Дево, спаси ме от моите тежки и горчиви обстоятелства!" Пред бесилото помолил да му се разреши да си направи последна молитва. После казал на войниците: "Сега изпълнете заповедта!" И го обесили. Мъченик Йоан Търновски предал духа си в Божиите ръце. Било е събота, 12 часа през деня, 16 юли

ЖИТИЯ НА СВЕТИИТЕ

1822 г. Втората нощ след обесването снели тялото на мъченика от бесилката. Не е известно где са го положили.

© Жития на светиите. Синодално издателство, София, 1991 година, под редакцията на Партений, епископ Левкийски и архимандрит д-р Атанасий (Бончев).